

Trosolwg

Mae'r safon hon yn amlinellu'r gefnogaeth sydd ei hangen i alluogi plant a phobl ifanc i deithio y tu allan i'r lleoliad gwaith chwarae. Mae hefyd yn ymwneud â'r materion cyffredinol y dylid eu hystyried wrth gynllunio trefniadau teithio.

Prif ddeilliannau'r safon hon ydy:

1. Sicrhau fod plant a phobl ifanc yn cyrraedd, teithio ac yn gadael yn ddiogel

Mae gofalu am iechyd a diogelwch plant pan maen nhw'n teithio y tu allan i'r lleoliad gwaith chwarae yn ddyletswydd bwysig iawn sydd gan lawer o weithwyr chwarae. Mae'r safon ar gyfer staff nad ydyn nhw'n llwyr gyfrifol am y lleoliad gwaith chwarae ond sy'n gwneud cyfraniad allweddol i gefnogi chwarae.

*Mae'r safon hon yn ategu'r Egwyddorion Gwaith Chwarae. Mae angen i weithwyr chwarae fod yn gyfarwydd â'r rhain, a lle bo'n bosib, eu defnyddio wrth eu gwaith ac wrth adlewyrchu. *

Meini prawf perfformiad

Rhaid i chi allu:

Sicrhau fod plant a phobl ifanc yn cyrraedd, teithio ac yn gadael yn ddiogel

1. casglu **gwybodaeth** am y plant a'r bobl ifanc
2. sôn wrth **eraill** am y trefniadau cyrraedd a gadael
3. gwirio fod gennych chi ganiatâd y rhieni a bod gan y plentyn bopeth sydd ei angen ar gyfer y daith
4. cyfarch a chroesawu'r plant, y bobl ifanc ac **eraill**
5. ymateb i unrhyw **faterion** allai godi allai effeithio ar y teithio
6. gwirio fod y ffordd y byddwch yn ei dilyn a'r **ffurf o drafnidiaeth** yn addas ar gyfer rhoi taith ddiogel a diddan i blant a phobl ifanc
7. rhoi gwybod i blant, pobl ifanc ac **eraill** lle fyddwch chi'n mynd, sut fyddwch chi'n cyrraedd yno a'r **math o drafnidiaeth**
8. cytuno gyda'r plant a'r bobl ifanc ynglŷn â sut i gadw eu hunain a'u heiddo yn ddiogel wrth deithio
9. ystyried anghenion plant a phobl ifanc a chynnig help pan fo angen
10. dilyn polisïau a gweithdrefnau cyfreithiol a sefydliadol i wirio fod pob plentyn a pherson ifanc sydd i fod ar y trip yn bresennol cyn, yn ystod ac ar ôl y daith.
11. rhoi amser ar gyfer ymlonyddu a gadael

Gwybodaeth a dealltwriaeth

Mae angen i chi wybod a deall:

Sicrhau bod plant a phobl ifanc yn cyrraedd, teithio ac yn gadaelyn ddiogel

1. yr Egwyddorion Gwaith Chwarae sy'n rhan o fframwaith proffesiynol a moesegol gwaith chwarae a sut mae modd cymhwyso pob un o'r egwyddorion i'ch gwaith chi
2. y mathau o **wybodaeth** sydd ei hangen ynglŷn â'r plant a'r bobl ifanc
3. sut a phryd i sôn wrth **eraill** am y trefniadau cyrraedd a gadael, a phwysigrwydd gwneud hyn
4. pam ei bod hi'n bwysig cael caniatâd rhieni
5. y ffactorau sydd ynghlwm â phenderfynu beth sydd angen i'r plant ddod gyda nhw ar y daith
6. ffyrdd o gyfarch a chroesawu'r plant, y bobl ifanc ac **eraill**
7. y mathau o **faterion** allai godi ynghylch teithio, a sut i ymateb
8. pam ei bod hi'n bwysig rhoi gwybod i'r plant, y bobl ifanc ac i **eraill** lle rydych chi'n mynd, sut fyddwch chi'n mynd yno a'r **math o drafnidiaeth** fyddwch chi'n mynd arni
9. sut a pham mae angen i chi wirio fod y **math o drafnidiaeth** a'r ffordd yn addas ac yn ddiogel ar gyfer rhoi taith ddiogel a diddan i blant a phobl ifanc
10. sut a pham bod angen cytuno ar ffyrdd gyda'r plant a'r bobl ifanc o gadw eu hunain a'u heiddo yn ddiogel wrth deithio
11. y math o **help** sydd ei angen ar blant a phobl ifanc wrth iddyn nhw deithio
12. polisïau a gweithdrefnau cyfreithiol a sefydliadol i'w dilyn cyn, yn ystod ac ar ôl y teithio
13. pwysigrwydd ymlonyddu a faint o amser a ddylid ei roi i hyn

Cwmpas/Ystod cysylltiedig â meini prawf perfformiad

Gwybodaeth

1. personol
2. manylion cyswllt mewn argyfwng
3. meddygol
4. anghenion ychwanegol
5. caniatâd
6. cydsyniad
7. trefniadau cyrraedd a/neu gyfyngiadau casglu

Erail

1. rhieni a / neu ofalwyr
2. staff
3. ymwelwyr eraill

Materion *(o leiaf 4 allan o 9)*

1. salwch
2. damweiniau
3. mecanyddol
4. plant neu bobl ifanc ar goll
5. colli eiddo
6. tywydd
7. gorfod newid y ffordd yn annisgwyl
8. ymddygiad
9. problemau cyfathrebu

Ffyrdd o deithio (PC6 & PC7)

1. cerdded
2. trafndiaeth gyhoeddus
3. trafndiaeth breifat

Cwmpas/Ystod cysylltiedig â gwybodaeth a dealltwriaeth

Gwybodaeth

1. personol
2. manylion cyswllt mewn argyfwng
3. meddygol
4. anghenion ychwanegol
5. caniatâd
6. cydsyniad
7. trefniadau cyrraedd a/neu gyfyngiadau casglu

Erail

1. rhieni a / neu ofalwyr
2. staff
3. ymwelwyr eraill

Materion

1. salwch
2. damweiniau
3. mecanyddol
4. plant neu bobl ifanc ar goll
5. colli eiddo
6. tywydd
7. gorfod newid y ffordd yn annisgwyl
8. ymddygiad
9. problemau cyfathrebu

Ffyrdd o deithio

1. cerdded
2. trafndiaeth gyhoeddus
3. trafndiaeth breifat

Help

1. emosiynol
2. corfforol
3. ymddygiad
4. meddygol
5. cyfathrebu

Gwerthoedd

Mae'r Gweithwyr Chwarae oedd yn rhan o ysgrifennu'r safon hon, law yn llaw â SkillsActive, wedi cytuno i fabwysiadu'r canlynol fel y gwerthoedd fydd yn berthnasol i bawb sy'n gweithio yn y sector gwaith chwarae.

Egwyddorion Gwaith Chwarae

Mae'r Egwyddorion hyn yn sefydlu fframwaith proffesiynol a moesegol ar gyfer gwaith chwarae ac mae angen felly eu hystyried yn eu cyfanrwydd. Maen nhw'n disgrifio'r hyn sy'n unigryw am chwarae a gwaith chwarae, ac yn rhoi sylw i weithio gyda phlant a phobl ifanc o safbwynt gwaith chwarae. Mae'r safonau yn seiliedig ar y gydnabyddiaeth y bydd modd i blant a phobl ifanc ddatblygu'n well os cawn nhw'r dewis ehangaf posib o gyfleoedd chwarae a mannau i chwarae ynddyn nhw.

1.

Mae angen i bob plentyn a pherson ifanc chwarae. Mae chwarae yn rhywbeth greddfoll a chynhenid. Mae chwarae yn anghenraid biolegol, seicolegol a chymdeithasol, ac mae'n hanfodol i les a datblygiad pobl a chymunedau.

2.

Mae chwarae yn broses wirfoddol, bersonol ac yn cael ei wneud er ei fwyn ei hun. Hynny ydy, mae plant a phobl ifanc yn penderfynu ac yn siapio beth a pham maen nhw'n chwarae, drwy ddilyn eu cyneddfau, eu syniadau a'u diddordebau eu hunain, yn eu ffordd eu hunain ac am eu rhesymau eu hunain.

3.

Prif amcan a hanfod gwaith chwarae ydy cefnogi a hwyluso'r broses o chwarae. Dylai hyn ddylanwadu ar ddatblygiad polisïau, strategaethau, hyfforddiant ac addysg yn ymwneud â chwarae.

4.

Y broses chwarae sydd bwysicaf i weithwyr chwarae, ac maen nhw'n eiriol dros chwarae wrth ymwneud â sefyllfaoedd sy'n edrych ar bethau drwy lygaid oedolion.

5.

Swyddogaeth y gweithiwr chwarae ydy cefnogi pob plentyn a pherson ifanc i greu man lle mae modd iddyn nhw chwarae.

6.

Mae ymateb gweithwyr chwarae i'r ffordd mae plant a phobl ifanc yn chwarae yn seiliedig ar ddealltwriaeth gadarn a chyfoes o'r broses chwarae, ac o adlewyrchu ar eu profiadau eu hunain.

7.

Mae gweithwyr chwarae yn adnabod yr effaith maen nhw'n ei chael ar y lle chwarae a hefyd yr effaith mae chwarae'r plant a'r bobl ifanc yn ei gael ar y gweithiwr chwarae.

8.

Mae gweithwyr chwarae yn dewis ymyrryd mewn ffordd sy'n caniatáu i blant a phobl ifanc ehangu eu chwarae. Pob tro mae gweithiwr chwarae yn ymyrryd, rhaid iddo gydbwysu'r perygl o wneud hynny gyda'r fantais i les a datblygiad y plant.

Caiff yr Egwyddorion Gwaith Chwarae eu dal mewn ymddiriedaeth gan y Grŵp Craffu ar gyfer Proffesiwn Gwaith Chwarae y Deyrnas Gyfunol. Bu'r Grŵp Craffu yn gweithredu fel canolwr di-duedd ac yn goruchwylio'r broses ymgynghori lle cafodd y safonau eu llunio.

Geirfa

Lleoliad gwaith chwarae

Rhywle lle mae cyfle i blant a phobl ifanc chwarae a lle mae gweithwyr chwarae yn gweithio.

Man chwarae

Man chwarae sy'n cael ei ffurfio gan blant a phobl ifanc. Mae modd iddo fod yn faterol, yn ymwneud â theimladau neu emosiynau, fod yn barhaol, dros dro neu yn ymwneud â'r byd seibr.

Staff

Y bobl rydych chi'n gweithio gyda nhw, y bobl rydych chi'n gyfrifol amdanyn nhw, gweithwyr cyflog neu wirfoddol, myfyrwyr neu o dan hyfforddiant.

SKAPW60

Cefnogi plant a phobl ifanc pan maen nhw'n teithio y tu allan i'r lleoliad gwaith chwarae

---

Datblygwyd gan	SkillsActive
Dyddiad cymeradwyo	01 Chwef 2016
Dyddiad Adolygu Dangosol	31 Maw 2021
Dilysrwydd	Ar hyn o bryd
Statws	Gwreiddiol
Sefydliad cychwynnol	SkillsActive
RCU gwreiddiol	SKAPW32
Galwedigaethau perthnasol	Iechyd, Gofal a Gwasanaethau Cyhoeddus, Lles a Datblygiad Plentyn, Gweithwyr Proffesiynol y meysydd hyn a phobl mewn swyddi technolegol, Gweithwyr Chwaraeon a Ffitrwydd
Cyfres/Set	Gwaith Chwarae
Geiriau Allweddol	teithio; y lleoliad gwaith chwarae; gwaith chwarae; trafndiaeth

---